

C157 – BIN11

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

17 maart 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de interpretatie van artikel 32 van het Gemeentedecreet	1
Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de interpretatie van artikel 94 van het Gemeentedecreet	2
Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de pensioenproblematiek bij lokale besturen	4
Vraag om uitleg van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de draagwijdte van de verslaggevingsplicht van vertegenwoordigers van gemeenten en provincies in de raden van bestuur van intergemeentelijke dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen	6

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de interpretatie van artikel 32 van het Gemeentedecreet

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, overeenkomstig artikel 32 van het Gemeentedecreet hebben de gemeenteraadsleden het recht om de burgemeester en het college van burgemeester en schepenen mondelinge en schriftelijke vragen te stellen. Het recht om vragen te stellen werd zeer algemeen geformuleerd. Het lijkt mij evident dat dit artikel breed moet worden geïnterpreteerd zodat over alle onderwerpen van gemeentelijk belang vragen kunnen worden gesteld.

Het recht om vragen te stellen is een belangrijk instrument voor de raadsleden om hun controletaak over de werking van het bestuur te kunnen vervullen. In die zin is het recht om vragen te stellen, qua draagwijdte, van een zelfde orde als het inzage-recht van artikel 30, paragraaf 1, van het Gemeentedecreet. Niettemin hebben het recht op het stellen van vragen en het recht op inzage elk hun specifieke invulling die hen van elkaar onderscheidt.

Mijn vraag naar de interpretatie van artikel 32 gaat over de invulling van dit recht om vragen te stellen. Mijns inziens moet dit recht om vragen te stellen samen gelezen worden met het recht op inzage. Ik wil aankaarten dat sommige gemeenteraadsleden het recht om vragen te stellen zo interpreteren dat ze de meest extensieve vragen naar informatie kunnen stellen zodat ze geen beroep hoeven te doen op hun recht op inzage.

Een concreet voorbeeld is de vraag naar een overzicht van de betalingen die het gemeentebestuur heeft gedaan aan studie- en tekenbureaus, voor de periode van de laatste vijftien jaar en of het mogelijk is dit te specificeren naar jaar, naam, studie- en tekenbureau, opdracht, bedrag en zo meer. Het kost de betrokken diensten veel tijd en energie om een dergelijke vraag correct te beantwoorden. Het lijkt mij logischer dat in zo'n geval een beroep wordt gedaan op het recht op inzage, en dat naar aanleiding daarvan eventueel een gerichte vraag met betrekking tot een beleidskeuze kan worden gesteld aan het college.

Mijnheer de minister, hoe dient artikel 32 van het Gemeentedecreet geïnterpreteerd te worden?

Kan de gemeenteraad in zijn huishoudelijk reglement, conform artikel 40, punt 5, van het Gemeentedecreet bepalen

dat extensieve vragen naar informatie, die via het inzage-recht kunnen worden beantwoord, en die geen beleidsvraag inhouden, onontvankelijk worden verklaard?

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me aan bij de inleiding en de vragen van mevrouw De Wachter. Het vraagrecht van de raadsleden is inderdaad absoluut en mag niet worden beperkt.

Het voorbeeld dat mevrouw De Wachter gaf, laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Men gaat soms over tot oneigenlijk gebruik van dat recht. Dat moet volgens mij als casus worden aangepakt, eventueel met een behoorlijk gesprek met de betrokkene. Ik sta zeer huiverig tegenover maatregelen van hogerhand die het interpellatie- of vraagrecht van het lid zouden kunnen beperken.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Ik herken dat, ik ervaar dat ook hier. We houden elkaar aan het werk op die manier. Mevrouw De Wachter, ik ben voorzitter van een gemeenteraad. Ik heb twee termijnen in de oppositie gezeten en twee in de meerderheid – ik begin het klappen van de zweep te kennen.

Het vraagrecht van artikel 32 en het inzage-recht van artikel 30, paragraaf 1, zijn absoluut. Men mag dat niet inperken, en ik ben dat geenszins van plan. Trouwens – en dat is zo voor een minister en bij uitbreiding voor een regering, dat is zo voor een burgemeester en bij uitbreiding voor een stad of gemeente –, een kritische oppositie is voor elk college een zegen. Ik heb het nooit erg gevonden om naar het parlement te komen en bevraagd te worden. Ik denk niet dat men gelegenheden kan aanhalen waarin ik vragen uit de weg ging. Men kan daardoor alleen maar groeien. Dat is soms moeilijk op het moment zelf. Ik wil het ongeluk niet uitdagen, maar het is vaak ook een kans.

Zoals u aanhaalt, mevrouw De Wachter, stel ik op vergaderingen van de gemeenteraad dikwijls vast dat een aantal gemeenteraadsleden hun vraagrecht misbruiken om geen tijd te moeten spenderen aan het inzage-recht. Het is een verkapte vorm van luiheid. In plaats van dossiers uit te pluizen stellen ze heel veel vragen en krijgen op die manier het antwoord. Het werk wordt versast naar de administratie. Ik ben voor een absoluut vragen- en inzage-recht, maar ik voel wel dat er soms mistoestanden zijn. Ik heb zo nog vragen bijgewoond over contracten en toewijzingen. Men ging daarbij zelfs terug naar het

begin van de fusie van de gemeenten in 1977. De diensten zijn met zulke vragen een volle maand in de weer, en voorts gebeurt er niets met het antwoord. Wat is dan de relevantie van zo'n vraag?

Ik wil niets veranderen aan het Gemeentedecreet. Wel wil ik overleg met de VVSG. Dit sluit aan bij de vraag om uitleg van mevrouw De Lobel. We moeten zoeken naar een vorm van briefing door de intercommunales aan de gemeenteraad. De vertegenwoordigers die in de intercommunales zetelen, moeten doorgeven wat besproken is in de intercommunale en in de raad van bestuur van de intercommunale. Er moet een soort handboek van goede praktijken komen over die briefing.

Het fundamentele vraagrecht moet behouden blijven. Het kan nooit zo zijn dat een meerderheid probeert kritische bevraging tegen te houden of kritische collega's de mond te snoeren. Er zijn politici die op dit vlak een reputatie hebben ontwikkeld. Ze belasten de administratie node-loos. Onder de noemer van het vraagrecht proberen ze het inzagerecht te ontlopen zodat ze zelf geen tijd moeten steken in opzoekingswerk. Ik moet niemand zijn rekening maken. Iedereen verdient het voordeel van de twijfel, maar ik aanhoor dat soort vragen soms tenenkruellend. Als men de moeite zou doen om zelf een dossier open te slaan – die mogelijkheid bestaat – en tijd zou nemen om het zelf te lezen, zou men de diensten dat extra werk kunnen besparen en hen het gewone werk laten doen, onder andere hun dienstverlening aan de bevolking.

De principes van het vraag- en inzagerecht moeten over-eind blijven. De meerderheid mag de oppositie geen kansen ontnemen. We gaan met de VVSG samen zitten om een houdbare werkwijze te zoeken zonder de fundamentele rechten van elk raadslid te beknotten, te hypothekeren of aan banden te leggen.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik denk dat iedereen hier – meerderheid en oppositie – het eens is over het belang van het vraag- en het inzagerecht. Het wordt voor de diensten echter soms moeilijk om degelijk werk af te leveren. We moeten op korte termijn duidelijkheid krijgen.

Mevrouw De Lobel, je zou inderdaad een gesprek kunnen hebben met de betrokkenen, maar in dergelijke concrete gevallen lost dat heel weinig op. We moeten iets in handen kunnen hebben waarop we ons kunnen stoelen, vanuit welke visie ook, die van de meerderheid of de oppositie.

Ik ben vol verwachting over de 'code of good practices', samen met de VVSG. Mijnheer de minister, ik wil u vragen daar zeer snel werk van te maken, want de vragen zijn er en er zullen er nog komen. Zolang we daar geen duidelijkheid over hebben, kunnen we niet anders

dan het decreet toepassen zoals we het moeten toepassen, wat de vraag in de praktijk ook betekent.

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Ik van mijn kant kijk ook uit naar de 'code of good practices'. Ik zou er echter graag een Nederlandse naam voor hebben.

Ik erken volledig de problematiek zoals mevrouw De Wachter ze schetst. We kennen die allemaal in onze raden. Het omgekeerde gebeurt ook, mevrouw De Wachter, dat weet u ook. Ik kan u voorbeelden geven van gemeentelijke diensten die flagrant weigeren om gegevens digitaal door te geven, hoewel ze worden gevraagd, en die klagen over de prints die ze moeten maken en opsturen. Het is een beetje plagerij die van twee kanten komt. Dat zou door een dergelijke code goed kunnen worden geregeld.

Ik dank de minister voor zijn antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de interpretatie van artikel 94 van het Gemeentedecreet

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil enkele vragen stellen over de wijze waarop artikel 94 van het Gemeentedecreet moet worden geïnterpreteerd in het kader van de praktijk. Artikel 94 handelt over de taken van de financieel beheerder inzake de invordering van niet-betwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen. Het artikel 94 stelt dat de financieel beheerder daartoe een dwangbevel kan uitvaardigen dat betekend wordt bij gerechtsdeurwaardersexploot.

In tegenstelling tot het initiële ontwerp van Gemeentedecreet stelt de minister in de memorie van toelichting van het wijzigingsdecreet, dat we op 14 januari 2009 hebben goedgekeurd, over de wijziging van artikel 94 het volgende: "Deze regeling kan echter geen toepassing vinden in geval van toepassing van (...), evenals in het geval van toepassing van artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet, dat de gemeentelijke administratieve sancties behandelt en een buitengerechtelijke invorderingsprocedure vooropstelt, die niet verenigbaar is met het voorliggende".

In het uitvoerend KB van 7 januari 2001, dat uitvoering geeft aan artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet,

staat in artikel 2: “De administratieve geldboete wordt binnen een termijn van een maand volgend op de dag dat de beslissing uitvoerbaar is geworden, vereffend door storting of overschrijving op een rekening van het gemeentebestuur aan de hand van een overschrijvings- of stortingsformulier. De betaling kan eveneens gebeuren in handen van de gemeenteontvanger.”

Mijnheer de minister, feit is dat u in uw memorie van toelichting heel expliciet hebt gezegd dat de financieel beheerder in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) geen dwangbevel kan uitvaardigen. Ook in de ‘Nieuwsbrief van de Conferentie van Vlaamse Gerechtsdeurwaarders’ van 8 oktober 2008 staat dat met zoveel woorden te lezen. Daar wordt gesteld dat artikel 94, ten tweede, tweede lid, van het Gemeentedecreet, los staat van de regelgeving inzake gemeentelijke administratieve sancties. Het blad stelt: “In principe moet in die zaken dan geen dwangbevel meer opgemaakt en uitgevaardigd worden door de financieel beheerder. In de dagelijkse praktijk zien we evenwel dat dit in bepaalde gemeenten toch gebeurt”.

Het gebeurt dus effectief dat in bepaalde steden en gemeenten de financieel beheerder nog altijd een dwangbevel uitvaardigt en zegt dat de deurwaarder dat ook zal uitvoeren in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties. Mijnheer de minister, klopt het dat een boete die is opgelegd in het kader van de wet op de gemeentelijke administratieve sancties, door de financieel beheerder en niet door een dwangbevel, betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot, kan worden geïnd?

Ik heb een voorbeeld bij van waar het toch gebeurt. Ik zal de naam van de stad of gemeente niet noemen, want dat is van minder belang. Daar gaat het over een boete van 200 euro. In de brief aan de betrokkene zegt men: “Indien de betaling binnen de veertien dagen niet is uitgevoerd, zal in toepassing van artikel 94, lid 2 van het Gemeentedecreet, ondergetekende een dwangbevel uitvaardigen ter invordering van de voormelde schulden.” Men doet het dus en verwijst expliciet naar artikel 94 van het Gemeentedecreet. Wat is de status van een dergelijk dwangbevel?

Oordeelt u het niet nuttig dat de gemeentebesturen en de financieel beheerders op de hoogte worden gebracht van de correcte interpretatie van artikel 94, ten tweede, tweede lid, van het Gemeentedecreet?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de heer Van Hauthem heeft een punt, alsook de Conferentie van Gerechtsdeurwaarders.

De invordering van de boetes die zijn opgelegd in het kader van de wet op de gemeentelijke administratieve sancties, valt niet onder de toepassing van artikel 94,

tweede lid, van het Gemeentedecreet. In deze procedure is immers voorzien voor de invordering van niet-betwiste en opeisbare niet-fiscale schuldvorderingen. Ik geef een voorbeeld. Ouders brengen hun kind naar de kinderopvang van het OCMW en krijgen een keer per maand een factuur. Dat is een voorbeeld van een niet-betwiste, opeisbare niet-fiscale schuldvordering waarvoor geen andere uitvoerbare titel bestaat. De uitvoerbare titel voor de invordering van gemeentelijke administratieve sancties vloeit voort uit de toepassing van artikel 119bis, paragrafen 11 en 12 van de nieuwe Gemeentewet.

In dit opzicht volg ik dus de mening van de Conferentie van Vlaamse Gerechtsdeurwaarders. Een dwangbevel dat opgesteld wordt voor de invordering van de boetes, opgelegd in het kader van de wet op de gemeentelijke administratieve sancties, en waarbij verwezen wordt naar artikel 94, tweede lid, van het Gemeentedecreet, is dus op zijn minst onderhevig aan vormfouten. Een eventueel verzet door de schuldenaar zou aanleiding kunnen geven tot een afwijzing door de beslagrechter. In een procedure om schulden te vorderen zou men als schuldeiser wel eens met lege handen kunnen blijven staan.

Mijn administratie werkt momenteel aan een ontwerp van ministeriële omzendbrief die de gemeentebesturen moet ondersteunen bij de toepassing van de wijzigingen die we hebben doorgevoerd aan het Gemeentedecreet, waaronder de wijzigingen aan artikel 94 van dit decreet. In dat verband zullen we dit specifieke probleem aanpakken, dat u terecht aankaart. Het is niet overall een probleem, enkel bij sommige besturen. Zo kunnen we een aantal besturen, al was het maar preventief, waarschuwen dat men op een denkspoor zit dat juridisch niet sluitend is en dat nooit bedoeld is zoals zij het gebruiken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Wat de Conferentie van de Vlaamse Gerechtsdeurwaarders heeft gezegd, is ook wat met zoveel woorden stond in uw memorie van toelichting van het wijzigingsdecreet. Daarom is het vreemd dat bepaalde ontvangers van bepaalde steden nog altijd dergelijke dwangbevelen blijven uitschrijven. Als u in een omzendbrief, waarin u ook enkele andere bepalingen zult toelichten, expliciet vermeldt dat dit op die manier niet kan, en dat degene van wie de vordering wordt geëist, daaruit nog bepaalde rechten kan putten om dat eventueel niet te moeten betalen, dan zij het zo.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de pensioenproblematiek bij lokale besturen

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) beweert in haar magazine van maart 2009 dat 2010 cruciaal wordt voor de financiering van de pensioenen van de lokale besturen. Dat de problematiek van de lokale pensioenen de komende jaren op de voorgrond zal en moet komen, is ook geen onverwacht gegeven. Ik herinner onder meer aan het eind vorig jaar afgesloten sectoraal akkoord, dat ook de uitbouw van een tweede pensioenpijler bevat. Die tweede pensioenpijler zou ervoor moeten zorgen dat op termijn de grote discrepantie tussen de pensioenen van de statutaire personeelsleden en die van de talrijker wordende contractuele personeelsleden in de lokale besturen wordt weggewerkt.

De meeste lokale besturen zijn voor de financiering van die pensioenen aangesloten bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten (RSZPPO). Dat is een gesolidariseerd stelsel. De voorbije tien jaar heeft men door allerlei ingrepen en maatregelen de bijdragevoet kunnen stabiliseren op 27,5 procent. In 2007 volstonden de bijdragen echter niet meer om aan alle verplichtingen te voldoen. De toestand verslechtert. Eind dit jaar zou er al een tekort van ongeveer 150 miljoen euro zijn.

Er zijn eveneens dringende maatregelen nodig, vooral voor de grotere steden, OCMW's en ziekenhuizen die zich in de tweede pool van het RSZPPO-stelsel bevinden. Voor die pool bedraagt de bijdragevoet al meer dan 30 procent, namelijk 34 procent. Die tweede pool is al jaren deficitair, maar tot het einde van dit jaar kunnen de tekorten worden opgevangen door het egalisatiefonds. Vanaf 2009 zullen echter ook de opgebouwde reserves van dat egalisatiefonds opgebruikt zijn.

Alle bij deze problematiek betrokken partijen zullen volgens de VVSG hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De VVSG stelt een aantal maatregelen voor. Een daarvan is de klassieke maatregel van een hogere bijdragevoet voor de lokale besturen. Ook zou er een tegemoetkoming kunnen zijn van de Vlaamse en federale overheden, onder meer voor de voornoemde onterechte afwenteling van de pensioenlasten van een aantal fusies van ziekenhuizen op het gesolidariseerde stelsel. Ook de werknemers, dus de personeelsleden zelf, zullen volgens de VVSG inspanningen moeten doen om de stijging van de pensioenlasten te beheersen. Dan wordt onder meer gedacht aan het matigen van de eisen met betrekking tot de stijging van de lonen.

Verder is er ook nog het nijpende probleem van de contractuele personeelsleden van lokale besturen, dat ik al heb geschetst. De VVSG stelt dan ook dat de geleidelijke uitbouw in de toekomst van die tweede pensioenpijler absoluut noodzakelijk is, en dat een substantiële stijging van het Gemeentefonds – maar daartoe moet natuurlijk worden beslist – in de volgende legislatuur een noodzaak is.

Mijnheer de minister, deelt u als minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur de VVSG-analyse die ik zonet kort en onvolledig heb geschetst? Welke maatregelen of initiatieven hebt u al genomen om de evolutie van de pensioenproblematiek van het personeel van de lokale besturen op te volgen en de ernst ervan te verduidelijken ten behoeve van de lokale besturen? Ik denk dat die daar ook heel druk mee bezig zijn, en dat ze daar ook van op de hoogte zijn.

In de meerjarenbegroting 2009-2014, die we hebben besproken in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, is in de decretaal bepaalde jaarlijkse stijging van 3,5 procent voor het Gemeentefonds voorzien. De VVSG stelt dat dit absoluut onvoldoende zal zijn voor steden en gemeenten om aan die toenemende pensioenverplichtingen te voldoen. Ziet u ter zake mogelijkheden of andere wegen om enigszins tegemoet te komen aan de steden en gemeenten? Er zal een inspanning nodig zijn van alle betrokkenen. Is een gedeeltelijke tenlastelegging van de pensioenlasten bij de Vlaamse Regering niet de meest voor de hand liggende oplossing?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik ben zeer tevreden met de vraag van de heer Matthijs. Vorige week zijn we tijdens de plenaire vergadering ook al kort ingegaan op die problematiek. Vorige week heeft de VVSG daar een studiedag aan gewijd. De vereniging heeft er ook een mooie pocket over uitgegeven. Mijnheer de minister, misschien hebt u die nog niet doorgenomen, maar u hebt er minstens al wel kennis van genomen.

De lokale besturen staan op dit vlak, net als op vele andere vlakken, voor problemen. Dan denk ik aan de rioleringsproblematiek. Er is dus ook de pensioenproblematiek. Als ik goed ben ingelicht, staan we voor twee uitdagingen. Wat de statutaire personeelsleden betreft, is er op relatief korte termijn een verhoging van het bijdragepercentage, ongeacht de pool waarin de diverse gemeenten of steden zich bevinden. Er is ook de geleidelijke opstap naar een volwaardig pensioen voor de contractuele personeelsleden. Er wordt gevraagd dat ter zake vanaf volgend jaar in het budget zou worden voorzien in 2 procent van de contractuele lonen.

Al die dingen komen op ons af. Als lokale besturen hebben we er eigenlijk relatief weinig impact op, maar die dingen zorgen er wel voor dat de financiële ruimte waarover we beschikken, vrijwel helemaal zal worden tenietgedaan, of dat we zelfs in de rode cijfers zullen belanden. Natuurlijk is er het lokaal pact dat we hebben gekregen van de Vlaamse Regering. Er was het vaste groeipercentage van 3,5 percent van het Gemeentefonds. Dat zijn allemaal goede maatregelen, maar als lokale besturen hebben we meer nodig. Het lokaal pact sluit belastingverhogingen voor een deel uit.

Ik zou nogmaals willen pleiten voor een herfinanciering van de lokale besturen. Er staat de nieuwe Vlaamse Regering heel wat werk te wachten. Ik nodig de collega's van de toekomstige meerderheid uit om daar werk van te maken.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: De heren Matthijs en Verfaillie spreken eigenlijk namens alle burgemeesters en mensen die lokale verantwoordelijkheid dragen in deze commissie. Iedereen is daar bezorgd over.

Ik heb zelf bij het begin van deze legislatuur als eerste aandacht gevraagd voor de herfinanciering van de lokale besturen. Bij het opstellen van het regeerprogramma en het vastleggen van de budgetten moest er aandacht zijn voor extra financiële middelen voor de lokale besturen. Mijn devies is heel simpel: alles wat lokaal gebeurt, is een zorg minder voor Brussel. Wat op lokaal vlak gebeurt, gebeurt goed, wordt gedragen en getuigt van maatwerk. Op dat vlak is het geld dus goed besteed. Ik wil er echter wel op wijzen dat ook het geld van Vlaanderen eindig is.

We zitten nu in een economische crisis. Er is een relanceplan goedgekeurd. We hebben heel wat inspanningen gedaan voor de banken. We hebben de jobkorting ingevoerd. En dan zijn er nog een aantal zaken die ik hier nu niet vermeld, maar op een bepaald moment zal de strijd om het geld hard worden geleverd. Ik denk dan aan onderwijs, milieu, welzijn enzovoort. Ik sluit me dan ook aan bij de oproep van de heren Matthijs en Verfaillie aan de fracties om het gemeentelijke luik niet uit het oog te verliezen. Op een bepaald moment zal iedereen vechten voor zijn eigen sector. Dat is heel normaal. Het is ook de enige manier om de zaken vooruit te doen gaan.

Tijdens deze legislatuur hebben we op budgettair vlak een aantal serieuze meevallers gekend. Als de crisis niet te lang duurt, kan er op een bepaald moment opnieuw geld worden vrijgemaakt om te investeren in het beleid. Als de crisis lang duurt en er doen zich een aantal serieuze economische incidenten voor, dan rijst de vraag hoe het geld uiteindelijk zal worden bestemd en verdeeld.

De pensioenproblematiek is een federale aangelegenheid. Het gaat hier over lokaal personeel. Ik ben er in

principe tegen om dat voor hen te financieren. Ik ben een gemeentenaar in hart en nieren, maar ik vind wel dat iedereen moet opdraaien voor zijn eigen personeel. Heel wat gemeentebesturen zijn de grootste werkgever geworden op het grondgebied van hun gemeente. Als er daarnaast nog een OCMW, bejaardentehuizen en serviceflats zijn, dan loopt dat aantal snel op. Het gaat dan om een recurrente kost. Lokale autonomie is ook lokale verantwoordelijkheid.

Ik heb al herhaaldelijk verwezen naar de problematiek van de lokale besturen. Het is een belangrijk aandachtspunt bij de vorming van de regering. Ter voorbereiding van de besluitvorming werd mee op vraag van de lokale werkgevers, met name de VVSG en de VVP, en de vakbonden in het sectoraal akkoord voor de periode 2008-2013 afgesproken om een werkgroep 'herfinanciering van de lokale besturen' op te starten. In die werkgroep komt de pensioenproblematiek aan de orde. Die werkgroep is nu bezig. Hij is samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende kabinetten, van het Agentschap Binnenlands Bestuur, van de VVSG, de VVP en van de representatieve vakorganisaties, als er personeelsmateries op de agenda staan.

De problematiek van de financiering van de lokale besturen kan niet losgekoppeld worden van een evaluatie van de algemene financieringsfondsen, in het bijzonder het Vlaams Gemeentefonds. Die evaluatie loopt momenteel via een studieopdracht. De werkgroep 'herfinanciering lokale besturen' fungeert eveneens als klankbordgroep bij de uitvoering van deze studie. We hebben op dat vlak al een mooi palmares. Die 3,5 percent jaarlijkse recurrente stijging van het Gemeentefonds is voor een hele legislatuur goed voor een extra bedrag van 330 miljoen euro. Ik vergelijk met de inburgeringsbegroting die tussen de 60 à 70 miljoen euro bedraagt. Op basis van die groeivoet van 3,5 percent komt daar dus heel wat bij: het fiscaal pact met overname van schulden, de Eliacompensatie die ook na 2010 wordt doorgetrokken, de rioleringen enzovoort.

Een gemeente is verantwoordelijk voor haar eigen personeel en voor de personeelsuitgaven. Soms wordt echter ingegaan tegen de geest van de reglementering. We hebben de burgemeester van Alken, de heer Verbrugge, gehoord. Hij vertelde dat alle personeelsleden de laatste vijf jaar een vaste benoeming kregen waardoor ze een hoger pensioen krijgen. Die mensen hebben echter nauwelijks bijgedragen. Ik misgun niemand iets, maar deze praktijk druist in tegen de geest van elke pensioenstelsel: men neemt wel de lusten, maar niet de lasten. Op die manier wordt het systeem leeggezogen en crasht het. De heer Verbrugge heeft gezegd wat anderen in de praktijk ook doen.

Het pensioen wordt vooral berekend op de laatste vijf jaar. Iemand die tijdens de laatste vijf jaar van zijn

loopbaan wordt benoemd, krijgt minstens de helft meer dan een contractuele. Zo laat men het systeem crashen. Het kan niet dat men alle voordelen meepikt zonder daartoe bij te dragen. Als dat systeem dan wordt toegepast voor al het personeel, dan is het niet moeilijk om de verkiezingen te winnen.

Ik veronderstel dat dit evengoed gebeurt in gemeenten waar de burgemeester tot een andere politieke partij behoort. Ik wil het dan ook zeker niet partijpolitiek spelen. Het gaat om een verantwoordelijkheid waarbij burgerzin aan de dag moet worden gelegd.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, ik ben het eens met uw antwoord. Ik ben de eerste om te zeggen dat de huidige regering de afgelopen jaren heel veel aandacht heeft gehad voor de lokale besturen. We hebben de gemeenten niet horen klagen. Er is heel wat gebeurd. Ook de Vlaamse Gemeenschap zat in een luxepositie. De begroting was in evenwicht, er was een nul-schuld, een conjunctuurreserve, een indexprovisie enzovoort. De economische crisis heeft echter enorme schade aangericht. Alle voorspellingen vallen nu in duigen. Iedereen zal zijn verantwoordelijkheid moeten nemen om ook de mensen die zich jarenlang voor de gemeente hebben ingezet, een degelijk pensioen te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de draagwijdte van de verslaggevingsplicht van vertegenwoordigers van gemeenten en provincies in de raden van bestuur van intergemeentelijke dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Mijnheer de voorzitter, mijn vraag om uitleg betreft de draagwijdte van artikel 53 van het decreet betreffende de intergemeentelijke samenwerking en van de omzendbrief die is rondgestuurd om dit decreet te verduidelijken. Artikel 53 regelt de verplichting van vertegenwoordigers die namens een gemeente- of een provinciebestuur tot bestuurder van een intergemeentelijke of interprovinciale entiteit zijn benoemd om tweemaal per jaar tijdens een openbare vergadering van de gemeente- of de provincieraad verslag uit te brengen. Ze moeten dan vertellen wat ze tijdens de uitoefening van hun mandaat hebben uitgespookt. Ik bedoel dat niet negatief. Ze moeten verslag uitbrengen over de werking van het bestuur waarin ze zetelen en

over hun aandeel in die werking als vertegenwoordiger van het lokale of provinciale bestuursniveau. De omzendbrief die de minister op 11 januari 2002 heeft verstuurd, preciseert dat deze verslaggeving een essentiële vereiste is. De verslaggeving moet de band tussen de vereniging en de deelnemers versterken.

In de praktijk blijkt dat deze verplichting niet overal op dezelfde wijze wordt geïnterpreteerd. In de meeste gemeente- en provincieraden brengen de betrokken bestuurders allicht actief verslag uit. Hierop kan een debat volgen. In een aantal gevallen beperken de vertegenwoordigers zich echter tot een verwijzing naar het jaarverslag dat ter beschikking van de raadsleden ligt. De provincieraad van Oost-Vlaanderen laat het eigenlijk helemaal aan de betrokkenen over. De bestuurders kunnen zelf oordelen of ze het al dan niet nuttig vinden verslag uit te brengen. Op de agenda van de provincieraad van Oost-Vlaanderen staat de kennisname van het verslag van de bestuurder als punt vermeld. Hier staat bij dat vanaf heden naar het verslag van de raad van bestuur en van de algemene vergadering wordt verwezen. De bestuurder kan mondeling of schriftelijk een bijkomend verslag uitbrengen indien hij specifieke provinciale accenten wenst te leggen. Dit betekent dat hij zelf oordeelt of het al dan niet zin heeft verslag uit te brengen.

Volgens mij voldoen deze interpretaties niet aan de verplichtingen bedoeld in artikel 53 van het decreet en in punt 3.2.5. van de omzendbrief. Ik meen dat dit niet aan de geest van de toenmalige bedoelingen in verband met deze verplichting beantwoordt. Wie dat wil, kan het verslag van de commissievergaderingen nalezen.

Mijnheer de minister, hoe moet de decretale verslaggevingplicht betreffende de intergemeentelijke samenwerking en de begeleidende omzendbrief worden geïnterpreteerd? Moet het raadslid-bestuurder daadwerkelijk mondeling verslag uitbrengen, of kan hij er zich met een verwijzing naar het jaarverslag van de raad van bestuur vanaf maken? Kan de andere raadsleden het recht worden ontzegd het betrokken raadslid-bestuurder vragen te stellen? Over welke middelen beschikken de gouverneur of de minister om een correcte uitvoering van het decreet af te dwingen? Kan de aangehouden weigering om een ernstig verslag uit te brengen tot een gedwongen vervanging als bestuurder van het betrokken raadslid leiden? Dit zou mogelijk zijn indien het om een individuele weigering van een raadslid zou gaan. Over welke middelen beschikt een lid van de oppositie in de provincieraad van Oost-Vlaanderen? Het provinciebestuur heeft immers gewoonweg beslist dat dergelijke verslagen niet meer zullen worden uitgebracht. De bestuurders verwijzen principieel naar het verslag van de raad van bestuur.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, ik heb een heel lang antwoord voorbereid.

Als voorzitter van een gemeenteraad herken ik de kern van het probleem. Het recht vragen te stellen en het inzagerecht worden gecamoufleerd misbruikt om de eigen inspanningen te beperken. Ik heb vaak het gevoel dat sommige mensen zich er heel gemakkelijk vanaf maken.

We moeten natuurlijk altijd opletten met veralgemeningen. Er zijn mensen die dat zeer goed doen. Die mensen slagen erin hun collega's op een kwartier zinvolle informatie te geven. Ze laten hun collega's weten wat er in de intergemeentelijke samenwerking leeft, wat er op het programma staat en wat voor de eigen gemeente belangrijk is. Niet alles wat in een intergemeentelijke samenwerking gebeurt, is voor elk gemeentebestuur even relevant of interessant. Sommige mensen kunnen dit kernachtig uitdrukken, anderen maken er zich met een jantje-van-leiden van af. Eigenlijk vormen zij niet echt een spreekbuis in de raad van bestuur van de intergemeentelijke samenwerking of in de gemeenteraad.

De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden worden steeds belangrijker. De economische impact blijkt uit de begrotingscijfers. Op veel plaatsen omvat dit de roleringen. Het gaat hier dan ook om kolossale bedragen. Die instellingen waren vroeger belangrijk. Ze zijn nog veel belangrijker geworden. Dat zal in de toekomst niet minderen.

Er is eigenlijk geen sanctiemechanisme, het gaat hier eigenlijk om goodwill. Ik zal mevrouw De Lobel de volledige tekst van mijn antwoord laten bezorgen. Ik zal de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) vragen een vergadering met de gemeentebesturen te beleggen. We zullen proberen een handboek met goede praktijken uit te werken. Nu levert het ene gemeentebestuur ernstig werk en doet het andere gemeentebestuur dit uit de losse pols. Het is duidelijk dat in een vorm van verslaggeving moet worden voorzien. Het is echter niet duidelijk hoe en in welke vorm dit moet gebeuren. We moeten een code van goede praktijken opstellen. Die code moet een ijkpunt vormen.

Ik blijf er in elk geval bij dat verslag moet worden uitgebracht. Dit is belangrijk. In de praktijk blijkt die verplichting op sommige plaatsen dode letter te blijven. We moeten die situatie verbeteren. Ik zal de VVSG dan ook vragen iets te doen inzake de rapportering van het reilen en zeilen binnen de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waar een gemeente aandeelhouder van is.

De voorzitter: Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik heb zijn tekst, die ondertussen is rondgedeeld,

al eens nagelezen. Ik ben blij dat dit antwoord zo volledig is. Ik ben hier in elk geval tevreden mee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
